

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Elering

04.03.2025

Lugupeetud Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eriplaneeringu koostajad!

Täname saarlastele selgituste andmise eest toimunud avalikel kaasamiskoosolekutel.

Koosolekutel leiti, et tegemist on eelkõige piiriülese ühendusega, mis on vajalik Eesti varustuskindluse tagamiseks, kuid murekohana jäi kõlama loodava ühenduse küsitav kasu Saaremaale. Leiame, et iga võimalus tasakaalustada investeeringutest põhjustatud häiringut aitaks vähendada vastuseisu.

- 1) Soovime saada võimaluse energiantensiivsete investeeringutega tuua Saaremaale uusi majandusharusid ja sellega seonduvaid töökohti. Selleks on vaja kindlat indikatsiooni, et ka teistes piirkondades, mitte ainult Edela-Saaremaal, on võimalik liituda 330 kV liiniga. Taristu väljaehitus peaks investoritele teada olema, et saaks ette valmistada maandamist, sh tööstusalade planeerimist. Elering kavandab ühenduse rajamiseks kasutada 75% ulatuses CEF vahendeid. Jättes selle rahastusvõimaluse kolmanda alajaama ehituseks Saaremaal kasutamata, oleks hilisem pingutus põhivõrgule ja arendajale liiga kulukas. Seetõttu palume eriplaneeringuga määrata **kolmas 330 kV alajaam Saaremaale** asukohta, mis oleks valitaval trassikoridoril kõige lähemal Põhja-Saaremaa sadamale, arvestades suurte investeeringute huviga kasutada logistikaks saarte suurima süvisega sadamat. Selline asukohavalik oleks mõistlikul kaugusel hetkel kavandatud kahest otsmisest saarele planeeritud alajaamast ning kataks Saaremaa ühtlaselt põhivõrguga liitumisvõimalustega.. Kui trassivalikusse jääb praegune 110/35 trass põhjaosas, võiks uus alajaam tulla just sellesse liinikoridori.
- 2) Palume kaaluda mitmetel kaasamiskoosolekutel saarlaste väljendatud soovi vähendada eramaadele tekkivat häiringut, analüüsides trassi läbiviimist looduskaitsealadest. Kõrgepingeliini rajamisel sekkutakse keskkonda eelkõige ehituse ajal; edaspidi on loodusele tekkiv häiring minimaalne, piirdudes hoolduse ja rikete kõrvaldamisega. Looduskaitse kõrval ei tohiks kohalike elanike huvid olla teisejärgulised.
- 3) Palume eriplaneeringus rõhutatult välja tuua, miks eelistatakse õhuliini, mitte ühenduse rajamist maakaablina.
- 4) Elektrilevi liinikoridoride raadamise käigus on palju pahameelt tekitanud kadakate ja õunapuude (mis kunagi liinikõrgust ei saavuta) eemaldamine olukorras, kus juurdepääs liinile oli nendes kohtades tagatud. Palume arvestada saarelise taimestiku eripäraga veel kõrgema õhuliini kaitsevööndi määramisel ning võimalusel mitte nõuda raadamist kogu 80/120m ulatuses.

Lugupidamisega,

Mikk Tuisk
Saaremaa vallavanem

Sulev Alajõe
Saarte Energiaagentuuri juhataja

